

Výroční zpráva 2006

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Hospodářská soutěž 2

Veřejné zakázky 12

Veřejná podpora 18

Mezinárodní vztahy 24

Lidské zdroje a osvěta 28

Agenda 2007 34

Úvodní slovo

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže si v roce 2006 připomenul patnáct let aplikace soutěžního práva v České republice a zároveň i stejně dlouhé výročí své existence. Událostí uplynulého roku pak byla v souvislosti s tímto jubileem velká mezinárodní konference s názvem Soutěž a konkurenceschopnost, která za účasti špičkových odborníků na hospodářskou soutěž z celého světa proběhla koncem listopadu v sídelním městě našeho úřadu, tedy v Brně. Byla to první akce svého druhu v naší zemi. Její mimořádně pozitivní ohlas mezi tuzemskými i zahraničními hosty, novináři a dalšími účastníky konference nás jen utvrdil v názoru, že si úřad za relativně krátkou dobu své existence vybojoval své „místo na slunci“.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže i v loňském roce pokračoval ve svém nově nastoupeném přístupu, který upřednostňuje prevenci před pokutami. To ale neznamená, že se tvrdých postihů vůči nenapravitelným delikventům vzdáváme. Je tomu právě naopak. V okamžiku, kdy soutěžitelé či zadavatelé veřejných zakázek vědomě, a někdy i velmi závažně a křiklavě, poruší příslušné zákony, musí i nadále počítat s tvrdým a nekompromisním postihem ze strany úřadu. Někteří z těchto delikventů se o tom v roce 2006 také na vlastní kůži přesvědčili. Je docela pochopitelné, že mnozí z těch, kteří porušili zákon o ochraně hospodářské soutěže nebo zákon o veřejných zakázkách a byli pak naším úřadem sankcionováni, se soudními žalobami domáhají zvrácení výsledku rozhodnutí úřadu. Potěšující je pak skutečnost, že úřad v loňském roce velkou většinu těchto soudních sporů vyhrál. I to je jedním z důkazů o správném vykročení do další „patnáctky“ Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Martin Pecina

předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Hospodářská soutěž

Hospodářská soutěž je základním mechanismem tržní ekonomiky. Efektivní však může být pouze tehdy, když je trh tvořen nezávislými firmami, které jsou vystaveny tlaku konkurence. Pouze konkurenční tlak totiž může zajistit spotřebiteli optimální stav z hlediska kvality i ceny výrobků a služeb. Aby byla zajištěna ochrana a rozvoj jednotlivých trhů, vymezuje zákon o ochraně hospodářské soutěže nedovolené praktiky, jež mohou soutěž negativně ovlivnit. Dohled nad tímto zákonem má v České republice Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále ÚOHS) se sídlem v Brně. V oblasti hospodářské soutěže sankcionuje a trestá zakázané dohody (kartely), zneužívání dominantního postavení a posuzuje spojování podniků.

LEGISLATIVNÍ ČINNOST

Prezident České republiky Václav Klaus vetoval v červnu 2006 poslanecký návrh novely zákona o ochraně hospodářské soutěže. Jádrem novely bylo zakotvení institutu tzv. ekonomické závislosti do zákona. Přijetí této zákonné normy v podobě schválené Poslaneckou sněmovnou ÚOHS nepodporoval a toto své stanovisko také zaslal prezidentovi České republiky. V daném případě šlo o možnou regulaci chování takových podniků, jež sice na trhu nezaujímají dominantní postavení, avšak reálně disponují tržní silou, která jim umožňuje prosadit si ve smluvních vztazích se svými obchodními partnery jednostranně výhodné obchodní podmínky. V praxi by se jednalo především o problematiku tzv. obchodních řetězců. Chování podniků, které zneužívají skutečnosti, že jsou na nich jejich obchodní partneři ekonomicky závislí, může vést k závažnému narušení hospodářské soutěže. Působnost ÚOHS se však na takové jednání nevztahuje, neboť se nejedná o soutěžitele zaujímající na trhu dominantní postavení. ÚOHS proto podpořil původní poslanecký návrh, který měl institut ekonomické závislosti do zákona o ochraně hospodářské soutěže zakotvit. Během projednávání v Poslanecké sněmovně však byly k původnímu návrhu přijaty změny, jež by činily předmětnou právní úpravu nepřiměřeně přísnou a vytvořily by dokonce podmínky pro její zneužívání. Jedná se především o ustanovení, které sankcionuje již pouhé *přijetí* (tedy nikoliv vynucování) výhodnějších podmínek ekonomicky silnějším subjektem, např. akceptace návrhu na uzavření kupní smlouvy za cenu, která je nižší než náklady prodávajícího. Tato právní úprava by tedy umožnila sankcionovat kupujícího, jenž v dobré víře přijme návrh svého dodavatele, který nadto může mít legitimní důvody prodávat zboží za cenu nižší, než jaké jsou jeho náklady. Vzhledem k tomu, že kupující nemá reálnou možnost ověřit si skutečné náklady svých dodavatelů, by však tato právní úprava mohla být i zneužívána dodavateli, kteří by mohli nabídnout podnákladovou cenu s úmyslem vyvolat stíhání svého odběratele, ať už z jakýchkoliv důvodů.

Od 1. listopadu 2006 nabyla účinnosti novela vyhlášky Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 368/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o náležitostech návrhu na povolení spojení soutěžitelů. Novela souvisí s plněním povinností, které České republice vyplývají z členství v Evropské unii. Jedná se zejména o posuzování, zda má spojení komunitární rozměr, a tudíž zda spadá do výlučné kompetence Evropské komise či nikoli. Na základě novely již ÚOHS získává od spojujících se soutěžitelů informace, které od něj vyžaduje Evropská komise.

SOUTĚŽNÍ ADVOKACIE

Jednání antimonopolního úřadu se neomezuje pouze na rozhodovací činnost v rámci správního řízení. Soutěžní advokacie je souhrnem všech aktivit zaměřených na podporu vzniku a rozvoje konkurenčního prostředí. Dle názoru ÚOHS je soutěžní advokacie užitečným a rychlým, tedy efektivním nástrojem. Pokud firma, která jedná v rozporu se zákonem, přijme výhrady úřadu a napraví se, není již nutné zahajovat správní řízení. Ještě v průběhu řízení však je možné přijmout závazky odstraňující závadný stav, což se stalo v roce 2006 například v případě sporu mezi společnostmi ČEZ a Sokolovská uhelná. Pokud však účastník řízení

argumentaci ÚOHS zcela odmítá, nelze než uložit citelnou sankci a nápravu závadného stavu vymáhat ve výroku rozhodnutí. Úřad v roce 2006 vyřešil pomocí soutěžní advokacie celkem 17 případů.

Dalším významným prvkem soutěžní advokacie je připomínkování legislativních návrhů nových zákonů a vyhlášek, tzv. pasivní legislativa. V roce 2006 bylo úřadu zasláno celkem 426 materiálů k eventuálnímu uplatnění připomínek. Z tohoto počtu byly celkem ve 47 případech k zaslaným materiálům uplatněny připomínky, a to v 38 případech připomínky doporučující a v 9 případech připomínky zásadního charakteru.

Z případů, kdy byly uplatněny připomínky zásadního charakteru, se ze soutěžního hlediska jako nejvýznamnější jeví připomínky k návrhu zákona o předcházení a nápravě ekologické újmy. Účelem návrhu zákona je stanovit tzv. povinným osobám, tedy fyzickým nebo právnickým osobám, které vykonávají nebo řídí jakoukoliv ekonomickou činnost, podmínky, za nichž těmto osobám vzniká povinnost provádět preventivní a nápravná opatření, pokud v důsledku jejich činnosti vznikne ekologická újma, případně její bezprostřední hrozba. Pokud povinná osoba taková opatření neprovede, může je na její náklady provést příslušný orgán, tedy Ministerstvo životního prostředí, obecní úřady s rozšířenou působností, Česká inspekce životního prostředí, případně správy národních parků a chráněných krajinných oblastí. Zákon však dal příslušným orgánům nejen právo provést preventivní nebo nápravná opatření, ale rovněž oprávnění rozhodnout o omezení nebo zastavení činnosti povinné osoby, pokud při kontrole zjistí, že v důsledku její činnosti vznikla bezprostřední hrozba ekologické újmy nebo rozšíření ekologické újmy. Úřad ve své zásadní připomínce požadoval zdůvodnit, proč je nezbytné, aby správní orgány disponovaly tak rozsáhlými oprávněními, na jejichž základě by tyto orgány mohly velmi závažným způsobem zasahovat do hospodářské činnosti soutěžitelů. Uvedená připomínka úřadu byla akceptována. Návrh zákona o předcházení a nápravě ekologické újmy byl ve druhém kole připomínkového řízení podstatně změněn a oprávnění příslušných orgánů k omezení nebo zastavení činnosti povinné osoby bylo z návrhu zákona vypuštěno.

Kromě tzv. pasivní legislativy a případů řešených soutěžní advokací, lze za významnou považovat také spolupráci s regulátory. V roce 2006 ÚOHS konzultoval s Energetickým regulačním úřadem chování dominanty na trhu s plynem, společnosti RWE Transgas. Kromě pokuty, která byla této společnosti uložena, přistoupil ÚOHS rovněž k uložení nápravných opatření vedoucích k odstranění závadného stavu. Snahou ÚOHS bylo uložit podmínky, které jsou objektivně splnitelné a povedou k tomu, aby trh s plynem začal fungovat. Při formulování těchto podmínek bylo vzhledem ke složitosti případu nutné konzultovat jejich znění s odborným regulátorem. V roce 2006 pokračoval ÚOHS také ve spolupráci s Českým telekomunikačním úřadem a připomínkoval analýzy 18 relevantních trhů v sektoru elektronických komunikací. Cílem bylo analyzovat stav soutěžního prostředí a určit případný subjekt s významnou tržní silou a vyhodnotit, zda je nezbytné stanovit *ex ante* regulační opatření či zda jsou případné problémy řešitelné pouze na základě práva na ochranu hospodářské soutěže.

Vybrané případy

Filmoví distributoři

ÚOHS uzavřel v listopadu 2006 šetření vzájemných smluvních vztahů mezi filmovými distributory a provozovateli kin. Na trhu docházelo k nepřímému určování cen prostřednictvím tzv. „minimálního vstupného“. Protisoutěžní ustanovení bylo zakotveno ve všeobecných obchodních podmínkách poskytování podlicencí k šíření audiovizuálních děl odsouhlasených Asociací provozovatelů kin a Uníí filmových distributorů, na základě kterých většina provozovatelů kin a distributorů filmů uzavírala vzájemné smluvní vztahy. Úřad vyzval obě zmíněná sdružení, aby situaci napravila změnou příslušných ustanovení všeobecných obchodních podmínek. Návrh změn, které Unie filmových distributorů zaslala Úřadu začátkem října 2006, však dikci zákona o ochraně hospodářské soutěže nevyhovoval a naopak umožňoval dokonce přímé určení cen. Druhý návrh změn dodatku všeobecných

obchodních podmínek byl již v souladu s připomínkami ÚOHS tak, aby nadále nedocházelo k narušování pravidel hospodářské soutěže na trhu distribuce filmových titulů provozovatelům kin. Unie filmových distributorů tzv. „minimální vstupné“ nahradila právně nezávazným „doporučeným vstupným“. S ohledem na tuto skutečnost bylo šetření následně ukončeno.

Trh počítačových her

Úřad zahájil šetření z vlastního podnětu, a to na základě informací z internetových stránek společnosti CD Projekt, podle nichž tato společnost zastavila dodávky počítačové hry Heroes of Might and Magic V společnosti Electro World s.r.o., která chtěla hru prodávat dle svých reklamních letáků za cenu 499,- Kč, ačkoliv CD Projekt stanovil doporučenou cenu 999,- Kč. Následným šetřením ÚOHS zjistil, že CD Projekt skutečně vynucoval po společnosti Electro World s.r.o. dodržování jím stanovené doporučené ceny uvedeného herního titulu a následně také dodávky této hry zastavil. Ačkoliv ÚOHS nezjistil, že by CD Projekt sjednal v písemných smlouvách se svými odběrateli nějaké protisoutěžní ustanovení, v praxi k určování koncových cen odběratelům došlo. Úřad upozornil soutěžitele CD Projekt na jeho závadné jednání a vyzval ho k nápravě. CD Projekt poté do svých smluv s odběrateli doplnil ustanovení o nezávaznosti doporučených cen, dále na svých internetových stránkách v podmínkách obchodní spolupráce toto ustanovení zveřejnil a informoval o možnosti odběratele určit koncovou maloobchodní cenu dle své vlastní úvahy.

Stanovování cen hodinek

Úřad z vlastního podnětu zahájil šetření ve věci stanovování koncových prodejních cen značkových hodinek koncernu Swatch Group, které v České republice distribuuje společnost HIBERNIA. V dodavatelských smlouvách, jež má HIBERNIA jako dodavatel uzavřené se svými odběrateli, ÚOHS zjistil protisoutěžní ustanovení. Dodavatel měl konkrétně právo změnit velkoobchodní a maloobchodní ceny a odběratel se zavazoval, že na základě této změny cen přecení zboží. Úřad vyzval společnost HIBERNIA k přehodnocení cenové politiky a zjednání nápravy. HIBERNIA uznala protisoutěžní charakter smluvních ustanovení a přislíbila zpracování nových distribučních smluv, které již budou v souladu se soutěžním právem. Znění všech dohod o ukončení původních smluv Úřad obdržel 18.12.2006. Následně bylo šetření ukončeno.

ZAKÁZANÉ DOHODY

Kartelové dohody jsou ujednání mezi firmami, kde je konkurenční chování nahrazeno vzájemnou dohodou. Takové jednání vcelku logicky narušuje soutěž a velice často vede k růstu cen. Z tohoto pohledu nejzávažnější jsou právě dohody o cenách, kdy jednotlivé firmy společně určují hladiny cen tak, že spotřebitelé nemohou využít konkurence mezi dodavateli k získání výhodnější nabídky a stávají se tak obětí kartelu. Podobně narušují soutěž také dohody o rozdělení trhu. V takové situaci firmy profitují z předem domluveného zisku, nekonkurují si navzájem a nemají tudíž žádné stimuly k provádění inovací nebo snižování výrobních nákladů.

Vybrané případy

Kartel distributorů léčiv

Pokuty v souhrnné výši 113,064 milionů Kč uložil ÚOHS čtyřem největším distributorům léčiv v České republice. Konkrétně se jedná o společnosti Alliance UniChem CZ (23,859 mil. Kč), GEHE Pharma Praha (16,831 mil. Kč), PHARMOS (18,638 mil. Kč) a PHOENIX Lékárenský velkoobchod (53,736 mil. Kč). Uvedené společnosti porušily zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že v období od 30. 1. 2006 do 14. 2. 2006 vzájemně koordinovaly společný záměr zastavit od 15. 2. 2006 dodávky plného sortimentu

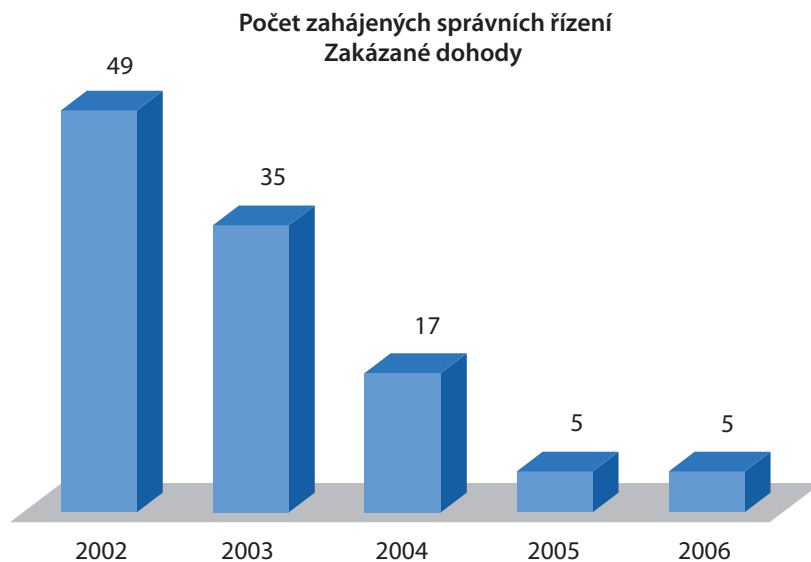
léčiv do tří významných fakultních nemocnic – Thomayerovy, Na Bulovce (obě v Praze) a nemocnice u sv. Anny (v Brně). Tento společný záměr také od tohoto dne koordinovaně realizovaly, když v následném období dodávaly zmíněným nemocnicím jen tzv. vitální léčiva s výrazně zkrácenými lhůtami splatnosti. Zastavení dodávek léčiv do těchto tří nemocnic a zkracování lhůt splatnosti počínaje 15. 2. 2006 distributoři také společně vyhlásili na tiskové konferenci dne 14. 2. 2006. Tyto protisoutěžní kroky použili k dosažení společného cíle, a to uhrazení dluhů od jmenovaných nemocnic. Problémem není, když distributoři chtějí dosáhnout úhrady svých pohledávek, nesmí ale k tomuto účelu koordinovat svůj postup při dodávkách léčiv nebo sladovat obchodní podmínky. ÚOHS v průběhu správního řízení nashromáždil téměř dvě desítky důkazů, které takové jednání prokazují. V daném případě jde o jednání ve vzájemné shodě, kdy soutěžitelé nahrazují rizika vzájemné konkurence vědomou praktickou kooperací. Rozhodnutí není pravomocné.

Vertikální dohoda o cenách

Předseda ÚOHS Martin Pecina potvrdil uložení pokuty 150 tisíc Kč společnosti JELÍNEK – výroba nábytku z Valašského Meziříčí. Společnost uzavírala v období od března 2004 do začátku září 2005 zakázané cenové dohody se svými distributory. Tyto dohody spočívaly v určení cen zboží, které společnost vyrábí, pro další prodej a vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu nábytku a matrací. Z dokazování provedeného v průběhu řízení vyplynulo, že autorizovaný prodejce nebyl oprávněn prodávat zboží společnosti JELÍNEK za ceny jiné než ty, které byly stanovené v maloobchodním ceníku s možnou odchylkou pět procent. Většina z oslovených prodejců pak potvrdila, že tyto doporučené ceny dodržuje. Uvedená zakázaná dohoda tak vedla k fixaci výše prodejních cen. Tím došlo k omezení konkurence v tom nejdůležitějším parametru, jakým je cena.

Stavební spořitelny

Úřad se opětovně zabýval případem stavebních spořitelem a koncem roku 2006 vydal nové prvostupňové rozhodnutí. ÚOHS jednotlivým společnostem uložil pokutu v souhrnné výši 55 milionů Kč (Hypo – 4,6 mil., Wüstenrot 3,9 mil., Modrá pyramida 9 mil., Stavební spořitelna České spořitelny 11,7 mil., Raiffeisen 5,3 mil. a Českomoravská stavební spořitelna 20,5 mil.). Svým dosud

nepravomocným rozhodnutím úřad v souladu s nově vypracovaným znaleckým posudkem deklaroval, že spořitelny tím, že dne 18. 12. 1997 na vzájemném jednání společně dohodly obsah a strukturu statistických přehledů, které si mezi sebou předávaly, uzavřely zakázanou dohodu o výměně informací. Plnění této dohody mohlo vést k narušení hospodářské soutěže. Jednání spořitelny bylo posouzeno jako protisoutěžní, pokuty byly ale jednotlivým účastníkům sníženy. Zohledněn byl mimo jiné fakt, že se v českém prostředí jedná o jedno z prvních rozhodnutí, které považuje dohodu o výměně informací za protisoutěžní.

ZNEUŽITÍ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

Mít dominantní nebo monopolní postavení na trhu ještě samo o sobě není porušením zákona o ochraně hospodářské soutěže. Firmy, které zauímají dominantní postavení, však musí postupovat tak, aby svým chováním situaci na trhu nenarušovaly. Zákon je na ně logicky přísnější než například na malé a střední firmy. Zneužitím dominantního postavení je například odmítnutí dodávek bez objektivně ospravedlnitelných důvodů či znevýhodňování některých odběratelů oproti jiným.

Vybrané případy

Dominant bránil rozvoji trhu

Úřad uložil dne 10. 8. 2006 svým nepravomocným rozhodnutím dosud nejvyšší pokutu jedné společnosti v rámci jednoho správního řízení. Jedná se o sankci 370 milionů korun společnosti RWE Transgas za zneužití dominantního postavení na trhu s plynem. Dominant porušil zákon o ochraně hospodářské soutěže a článek č. 82 Smlouvy o ES tím, že od listopadu 2004 předkládal provozovatelům regionálních distribučních soustav nenáležících do holdingu RWE návrhy smluv o koupi a prodeji zemního plynu obsahující podmínky, které tyto firmy znevýhodňovaly oproti konkurenčním regionálním distributorům náležejícím do skupiny RWE. Společnost RWE Transgas dále dle rozhodnutí ÚOHS omezovala od 1. 1. 2005 svými smlouvami s distributory možnost prodávat plyn mimo území, které tyto distributoři obhospodařují, a tím účinně bránila rozvoji konkurence na postupně se liberalizujícím trhu. Třetí forma zneužití dominantního postavení se týká stanovení ceny za uskladnění plynu pro rok 2005 pro kategorii oprávněných zákazníků ve stejné výši, jako byla stanovena pro chráněné zákazníky ze strany Energetického regulačního úřadu. Přitom náklady pro jednotlivé kategorie zákazníků jsou odlišné. Kromě pokuty byla uložena také opatření k nápravě spočívající v upravení smluv tak, aby do budoucna nebyli znevýhodněni regionální distributoři plynu nepatřící do skupiny RWE. Odstranění další z bariér soutěže spočívá ve stanovení podmínky umožnění dodávek plynu do bilanční zóny kteréhokoliv provozovatele regionální distribuční soustavy. Musí být učiněna taková opatření, aby odběratelé plynu měli možnost zvolit dodávku této komodity od kteréhokoliv dodavatele bez ohledu na jeho bilanční zónu.

Dopravní podnik zastavil provoz

ÚOHS uložil svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím Dopravnímu podniku Ústeckého kraje (DPÚK) pokutu 700 tisíc korun za zneužití dominantního postavení. DPÚK k 1. 8. 2006 přerušil z finančních důvodů provoz autobusové dopravy v Ústeckém kraji, a toto oznámil Ústeckému kraji pouze s pětidenním předstihem. Jednalo se o okamžité přerušování provozu více než 2000 spojů autobusové linkové dopravy poskytovaných převážně v rámci závazku veřejné služby. Samotné přerušování není podle ÚOHS v rozporu se zákonem o ochraně hospodářské soutěže, neboť DPÚK se dostal do takové finanční situace, která mu objektivně neumožňovala nadále spoje provozovat. Dominantní soutěžitel poskytující dlouhodobě a pravidelně služby spotřebitelům však nemůže přerušit poskytování těchto služeb, aniž by na tuto skutečnost předběžně upozornil v takovém časovém předstihu, který umožnil včasnou

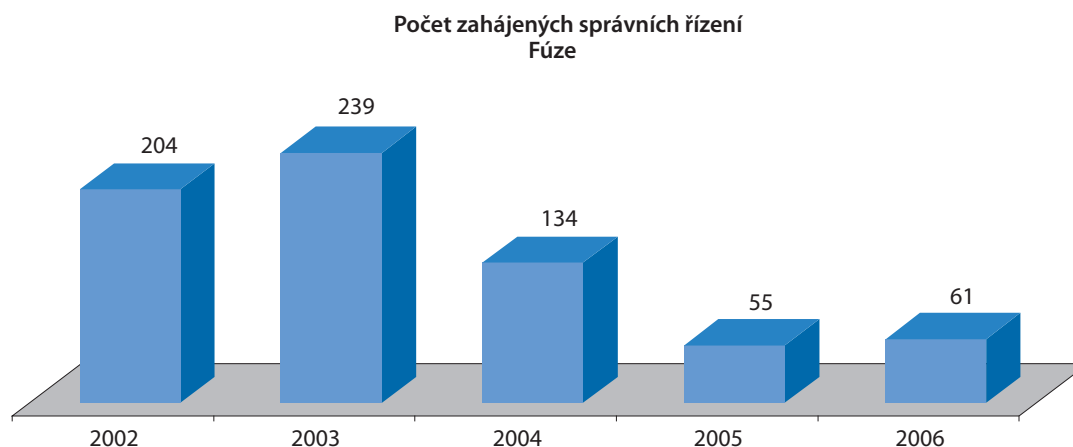
adaptaci na novou obchodní strategii dodavatele služeb. Vzhledem k charakteru veřejné linkové autobusové dopravy a rozsahu spojů autobusových linek, na nichž byl provoz ze strany DPÚK přerušen, nelze ale považovat za dostatečný časový předstih oznámení s pouze pětidenním předstihem učiněné 26. 7. 2006 vůči Ústeckému kraji. Jednáním dopravního podniku vznikla újma konečným spotřebitelům, tj. cestujícím využívajícím služby veřejné linkové autobusové dopravy v ústeckém regionu. Citelnost újmy je zesílena jednak tím, že přerušeni provozu spojů se týkalo celého Ústeckého kraje, jednak tím, že se jednalo o linky, které cestujícím umožňují uspokojovat jejich základní přepravní potřeby.

Rozdílné podmínky ve smlouvách ČEZ

Úřad vedl správní řízení se společností ČEZ, ve kterém upřednostnil provedení nápravy ze strany účastníka řízení namísto uložení možné pokuty. Elektrárenská firma stanovila rozdílné podmínky ve smlouvách o dodávkách hnědého uhlí platných od 1. ledna 2006. Společnost upravovala bez objektivně ospravedlnitelných důvodů odlišně cenový vzorec, na základě něhož dochází k určení ceny hnědého uhlí dodávaného ČEZu. Konkrétně byla diskriminována Sokolovská uhelná. V jejích smlouvách byl nárůst cen, za které surovinu ČEZu dodává, minimální a byl zastropen. Sokolovská uhelná jako jediný z dodavatelů hnědého uhlí neměla ve smlouvě (pro období 2005–9) zahrnut vliv meziroční změny ceny elektrické energie. Tímto způsobem byla proti své konkurenci, mezi kterou patří Severočeské doly nebo Mostecká uhelná, diskriminována. Společnost ČEZ v rámci správního řízení navrhla závazky, které ÚOHS přijal jako dostatečné a vedoucí k nápravě závadného stavu. Ty nyní obsahují smluvní dodatek směřující k úpravám cen ve prospěch Sokolovské uhelné. ČEZ se navíc zavázal uzavřít se Sokolovskou uhelnou dlouhodobou kupní smlouvu do vyuhlení dolů.

FÚZE

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže kromě kartelových dohod a zneužívání dominantního postavení posuzuje také návrhy týkající se spojování jednotlivých firem. Větší společnosti mají povinnost oznámit úřadu svůj záměr spojit se. ÚOHS pak posoudí, zda je možné návrhu na povolení spojení vyhovět či nikoliv. V případech, kde by v důsledku zamýšleného spojení mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže, jsou přijímány závazky ze strany fúzujících firem. Teprve potom je fúze povolena. Jen zcela ojediněle může být navrhované spojení zakázáno.

Spojení povolená se závazky

V celkem třech případech posuzovaných v roce 2006 shledával ÚOHS rizika z možného narušení hospodářské soutěže. Tyto fúze byly nakonec povoleny se závazky. Jednalo se především o převzetí Poděbradky ze strany Karlovarských minerálních vod (KMV). Toto spojení ÚOHS v roce 2001 nepovolil, přičemž správnost jeho postupu potvrdily následně všechny soudní instance včetně Ústavního soudu. V novém rozhodnutí byly zohledněny změny na relevantních trzích ve prospěch KMV. Fúze byla povolena za podmínky splnění následujících závazků:

- zajistit zachování stávajících obchodních značek produktů společnosti Poděbradka po dobu pěti let od nabytí právní moci rozhodnutí,
- zajistit, aby Poděbradka i po realizaci spojení po dobu pěti let vyjednávala své obchodní a dodací podmínky s odběrateli (jednotlivými řetězci) zajišťujícími tzv. moderní distribuci odděleně od společnosti Karlovarské minerální vody,
- zajistit po dobu pěti let udržení cenového rozdělení nápojů vyráběných spojujícími se soutěžiteli, a to tak, že nebude snižován stávající podíl nápojů nižší cenové kategorie.

Podobně ÚOHS postupoval také v případě spojení jedničky a dvojky na trhu kabelových televizí. Společnost UPC získala možnost kontrolovat svého konkurenta Karneval Media až po předložení pěti závazků, které stanovují zachování programové nabídky, neumožňují zvýšení cen, chrání tzv. programery (poskytovatele televizních programů), odstraňují obavy z křížového financování služeb a v neposlední řadě zajišťují ostatním provozovatelům televizních sítí přístup k programům nabyvatele – UPC. Třetím případem povolení fúze se závazky je akvizice německé vydavatelské skupiny Verlagsgruppe Passau, která v České republice získala několik tiskáren.

Fúze povolená bez podmínek

Úřad povolil například převzetí eBanky rakouskou společností Raiffeisen International Bank-Holding AG. V daném případě jde o schválení převodu veškerých akcií, a tedy o změnu výlučné kontroly ve společnosti eBanka. Společnost eBanka před uskutečněním fúze náležela do skupiny PPF, podobně jako například Česká pojišťovna, která v předmětné transakci vystupovala jako

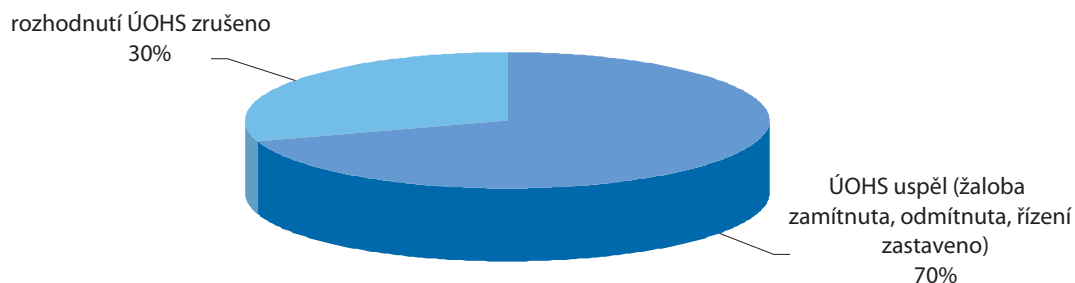
strana prodávající. Společnost eBanka nabízí v České republice komplexní služby retailového i korporátního bankovníctví s důrazem na využívání přímého bankovníctví. Cílovým segmentem jsou fyzické osoby a malé a střední podniky. Koncem loňského roku eBanka disponovala 165 obchodními místy a provozovala síť 45 bankomatů. Činnosti spojujících se soutěžitelů se překrývají v oblastech retailového i korporátního bankovníctví a v menší míře i v oblasti poskytování finančních služeb. Vzhledem k nízkým tržním podílům a působení významných konkurentů v předmětné oblasti schválení fúze nemůže vést k posílení nebo vzniku dominantního postavení. Mezi významné konkurenty skupiny Raiffeisen budou nadále patřit například ČSOB, Česká spořitelna, Komerční banka, HVB Bank, Citibank a další.

ROZKLADOVÉ ŘÍZENÍ A SOUDNÍ PŘEZKUM

V oblasti hospodářské soutěže pokračoval v roce 2006 pokles počtu podávaných rozkladů. Důvodem je změna strategie činnosti ÚOHS. Jde zejména o snahu řešit častěji případy formou soutěžní advokacie mimo správní řízení. Rozklady jsou navíc napadána pouze rozhodnutí, ve kterých jsou ukládány pokuty. V roce 2006 bylo podáno pouze 6 rozkladů, tedy méně než polovina oproti předcházejícímu roku. Předseda ÚOHS vydal v roce 2006 celkem 16 druhostupňových rozhodnutí. V sedmi případech prvostupňová rozhodnutí zrušil a případ vrátil k novému přezkoumání. V devíti případech bylo předchozí rozhodnutí ÚOHS změněno. Nejednalo se však o významné změny. Pokuty byly většinou potvrzeny či v některých případech částečně sníženy.

Proti druhostupňovým rozhodnutím ÚOHS bylo v roce 2006 podáno celkem 10 žalob. Krajský soud v Brně vydal v roce 2006 celkem 20 rozsudků týkajících se hospodářské soutěže. Znovu byla potvrzena vysoká úspěšnost rozhodovací praxe ÚOHS, protože v neprospěch antimonopolního úřadu vyznělo pouze 6 rozsudků, tedy méně než jedna třetina. Z významných případů, ve kterých ÚOHS uspěl při soudních přezkumech, lze jmenovat zejména potvrzení pokut 205 mil. korun a 81,7 mil. korun společnosti Telefonica O2 (dříve ČESKÝ TELECOM – soud v prvně jmenovaném případě zamítl více než sto námitek žalující strany), potvrzeno bylo rozhodnutí o existenci kartelu obchodních řetězců Billa/Julius Meinl nebo uložení pokuty 7,5 mil. korun společnosti ČEZ za aplikování zákazu zpětného dovozu elektrické energie. Neúspěchem ÚOHS jsou naopak například rozsudky Krajského soudu v Brně ohledně domnělého kartelu distributorů pohonných hmot nebo kartelu pekařů, ve kterých byla jeho rozhodnutí zrušena. V těchto případech však ÚOHS podal kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu.

Úspěšnost soudního přezkumu rozhodnutí ÚOHS v oblasti hospodářské soutěže roce 2006

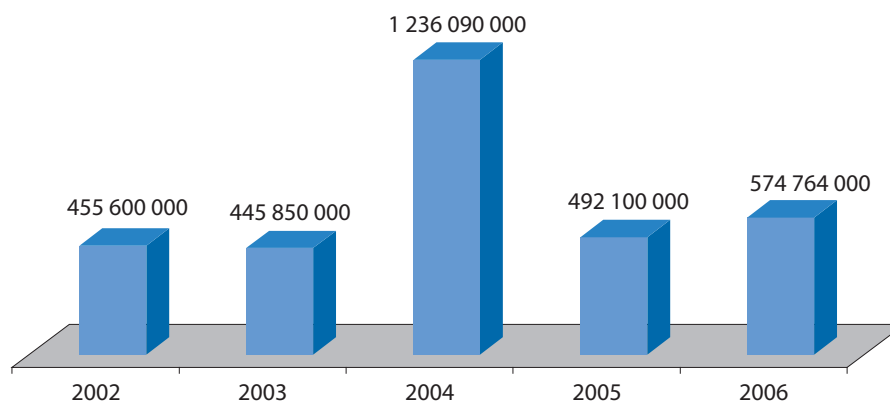
STATISTIKY

Průměrná délka trvání správních řízení zahájených v příslušných letech (ve dnech)

Rok	Antitrust (zneužití dominantního postavení, zakázané dohody)	Fúze	Druhý stupeň
2001	88	30	261
2002	52	37	228
2003	90	34	260
2004	83	35	335
2005	120	30	325
2006	118*	33*	117*

* započtena jsou pouze ukončená správní řízení

Celková výše pokut uložených Úřadem v 1. stupni

v letech 2002–2004 včetně pokuty 313 mil. Kč pro distributory PHM

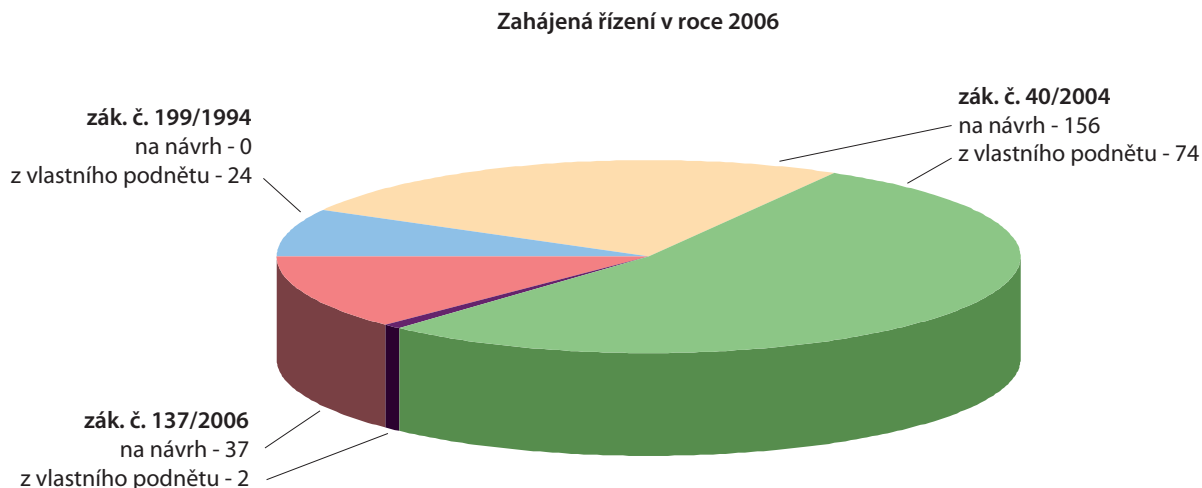
Veřejné zakázky

Dohled nad zadáváním veřejných zakázek ÚOHS vykonával v roce 2006 na základě zákonů 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Přestože posledně jmenovaný zákon je účinný od 1. 7. 2006, byly přezkoumávány také veřejné zakázky, které byly zadávány i dle předchozích právních úprav, což podtrhuje složitost přezkumu. ÚOHS vykonává dohled nad dodržováním zákona, při kterém přezkoumává zákonnost úkonů zadavatelů při zadávání veřejných zakázek.

Dohled nad zadáváním veřejných zakázek je velice sledovanou oblastí. Důvodem je fakt, že zde dochází k přerozdělení poměrně velkého množství veřejných prostředků. ÚOHS proto dohlíží, zda je při tomto procesu respektována soutěž a nedochází k porušení pravidel transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace jednotlivých uchazečů. V případě, že ÚOHS zjistí porušení zákona a zakázka ještě není realizována, volí nápravná opatření. Mezi ně patří např. uložení nového výběru nebo zrušení zadávacího řízení. Pokud již není možná jiná cesta k nápravě, dochází zejména k ukládání pokut. Ty mohou činit až 5 procent z ceny veřejné zakázky nebo 10 mil. Kč v zákonem stanovených případech. V případě opakovaného porušení zákona může být tato pokuta zvýšena na dvojnásobek. Kromě pokut vybírá ÚOHS také správní poplatky a kauce. V roce 2006 dosáhla výše kaucí, jež propadly do státního rozpočtu, téměř 11 mil. Kč. Kauce, která může dosáhnout až 2 mil. korun, propadá do státního rozpočtu v situaci, kdy je složena iniciátorem řízení, jenž svůj návrh podal neodůvodněně, neboť ze strany zadavatele nedošlo k porušení zákona. Tímto způsobem je snižován počet neoprávněných podání, která zbytečně prodlužují zadávací proces.

LEGISLATIVA

Prvního července 2006 vstoupil v platnost nový zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. Zákon nemění nic na podstatě předchozí právní úpravy. Mezi základní novinky patří především veřejné zakázky malého rozsahu, větší flexibilita, nová řízení – soutěžní dialog, zjednodušené podlimitní řízení, centrální zadávání, rámcové smlouvy pro všechny zadavatele, ustavování hodnotících komisí, možnost plně elektronického řízení atd. Mezi nové základní instituty byly zařazeny: dynamický nákupní systém, elektronická aukce, rámcová smlouva a centrální zadavatel. Dynamický nákupní systém je plně elektronický systém pro pořízení běžných veřejných zakázek, jenž je časově omezený a otevřený po celou dobu trvání všem dodavatelům, kteří splní vstupní

podmínky. Elektronická aukce je elektronický systém hodnocení nabídek, který umožňuje předkládání nových hodnot nabídek a sestavování aktuálních pořadí nabídek na základě automatických metod hodnocení. Institut rámcové smlouvy umožňuje uzavřít smlouvu s jedním nebo třemi a více dodavateli na dobu určitou upravující podmínky jednotlivých dílčích plnění. A konečně centrální zadavatel je nově vymezen jako subjekt, který zadává veřejné zakázky na účet jiných zadavatelů nebo pro ně přímo pořizuje dodávky, služby či stavební práce.

Spolu se zákonem o veřejných zakázkách nabyl účinnosti i zcela nový zákon č. 139/2006 Sb., koncesní zákon, který upravuje podmínky a postup veřejného zadavatele při uzavírání koncesních smluv v rámci spolupráce mezi veřejnými zadavateli a jinými subjekty. Orgánem dohledu je i v případě tohoto zákona ÚOHS.

ROZHODOVACÍ A KONTROLNÍ ČINNOST

Podobně jako v minulých letech vydal ÚOHS v oblasti zadávání veřejných zakázek přes 300 rozhodnutí. Většina správních řízení byla přitom zahájena na základě podaných návrhů jednotlivých uchazečů. Z vlastního podnětu byla zahájeno 100 případů. Složitost přezkumu postupu zadavatelů podtrhuje fakt, že ÚOHS posuzuje jejich jednání v rámci tří zákonů. V celkem 77 případech byly za různá pochybení v roce 2006 ukládány pokuty. ÚOHS velice pečlivě sleduje četnost pochybení u jednotlivých zadavatelů a tuto statistiku průběžně vyhodnocuje. Závěrem pak může být zahájení předem neohlášené kontroly, v jejímž rámci je vybráno několik desítek zakázek, které jsou následně přezkoumány. V roce 2006 byla zahájena kontrola u zadavatele Statutární město Zlín. Důvodem bylo opakované porušování zákona a dokonce nerespektování některých rozhodnutí ÚOHS. Tento zadavatel totiž pokračoval v porušování zákona u jedné ze zakázek, i když na to byl pravomocným rozhodnutím ÚOHS upozorněn. Úřad v rámci kontroly přezkoumal celkem 71 veřejných zakázek, a zahájil 18 správních řízení. V řadě z nich byly uloženy pokuty. V roce 2006 ÚOHS provedl dále kontrolu Statutárního města Ústí nad Labem. Kontrola se týkala 88 investičních akcí zadavatele.

NEDOSTATKY PŘI APLIKACI ZÁKONA

Lze konstatovat, že podobně jako v minulých letech převládaly stále stejná pochybení a nedostatky. Zadavatelé často volí pro hodnocení nabídek kritérium, které neobsahuje ekonomickou výhodnost nabídky, ale kvalifikaci uchazeče. Chyby se také objevují již v počátečních zadávacích procesech. Zadavatelé volí nevhodná kritéria, což uchazečům znemožňuje zjistit, co je pro zadavatele nejvýhodnější. Stanovují také požadavky na kvalifikaci, které nesouvisí s předmětem veřejné zakázky a nepřiměřeně a bezdůvodně tak omezují okruh uchazečů, kteří by správně stanovené zadání byli schopni splnit. Častá jsou i pochybení, kdy zadavatelé postupují formou jednacího řízení bez uveřejnění, aniž by pro tento zjednodušený postup byly splněny podmínky stanovené zákonem. ÚOHS v roce 2006 zaznamenal i příklad, kdy zadavatel opakoval jednu veřejnou zakázku třikrát a v každé fázi se dopustil chyby. V poslední fázi se přitom dopustil nejzávažnějšího pochybení, když zakázku zadal přímo jedné firmě, aniž by k tomuto zjednodušenému postupu byl oprávněn. V podobných případech bylo nutné uložit poměrně vysokou sankci. Zvláštní kapitolou jsou případy, kdy zadavatelé podle zákona o veřejných zakázkách vůbec nepostupují. Vážným porušením zákona je dále neoprávněné rozdělení veřejné zakázky na několik menších za účelem zadání zjednodušenou formou.

PŘEHLED VEDENÝCH SPRÁVNÍCH ŘÍZENÍ

Počet obdržných podání (návrhy+podněty)	566 (193+373)
Zahájená správní řízení celkem	293
Zahájená správní řízení na návrh	193
Zahájená správní řízení z úřední povinnosti 64 z podnětů, 10 ze zast. SŘ, 26 z kontrol +jiné	100
Počet neukončených správních řízení k 31.1.2007	31
Vydaná prvostupňová rozhodnutí celkem	303
Předběžná opatření + zamítnutí vydání předběžného opatření	37 + 18
Vydaná rozhodnutí ve věci	195
Zastavená správní řízení – neshledáno pochybení – 33 Rozhodnutí o nápravě + sankce – 162	
Zastavená správní řízení z procesních důvodů	108

Počet uložených pokut	77
Výše pravomocných pokut v r. 2006	3.467.000 Kč
Výše pokut splatných v roce 2006 dle výpisu ČNB	3.447.000 Kč

Výše správních poplatků splatných v r. 2006	2.835.000 Kč
Výše kaucí složených v roce 2006	22.062.633 Kč
Výše kaucí, které propadly do státního rozpočtu v roce 2006	10.859.150 Kč

Vybrané případy

Mýtné

Jedná se o největší veřejnou zakázku, kterou ÚOHS ve své historii posuzoval. Případ začal úřad projednávat na základě návrhu dvou neúspěšných uchazečů Sdružení MYTIA a společnosti AUTOSTRADE ještě koncem roku 2005. V postupu zadavatele ministerstva dopravy byla sice shledána určitá pochybení, ta ale neměla vliv na stanovení pořadí nabídek. Rozhodnutí ÚOHS pak na podzim roku 2006 potvrdil také Krajský soud v Brně. Zakázkou na mýtné se úřad začal zabývat znovu koncem roku 2006, kdy začal přezkoumávat dodatek ministerstva uzavřený s vítěznou firmou KAPSCH.

Absence výběrového řízení

Půlmilionovou pokutu uložil ÚOHS Ministerstvu práce a sociálních věcí. Jedná se o dosud nejvyšší sankci uloženou v jednom případě některému z ministerstev. Ministerstvo pochybilo v lednu 2006, když uzavřelo smlouvu na provoz svého komunikačního systému v letech 2006–2008 přímo se společností ANECT. V daném případě jde přitom o zakázku svým objemem převyšující půl miliardy korun. Ministerstvo se v průběhu správního řízení hájilo názorem, že uvedenou veřejnou zakázku mohla realizovat z důvodů ochrany práv a průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví pouze jím oslovená firma. Proti tomu však stojí skutečnost, že zadavatel původně zadal zakázku v otevřeném řízení a obdržel dvě nabídky, které splnily vymezený předmět zadání. Zadavatel však toto otevřené řízení na základě námitek uchazeče ČESKÝ TELECOM, který se umístil jako druhý v pořadí, zrušil. Následně pak ministerstvo v rozporu se zákonem uzavřelo smlouvu přímo se společností ANECT, když použilo jednací řízení bez uveřejnění a argumentovalo nutností zadání zakázky z naléhavých důvodů. Zvolené zadávací řízení lze však mimo jiné použít pouze v naléhavém případě z důvodu krizového stavu. Ministerstvo proti pokutě nepodalo rozklad.

Aquapark bez soutěže

Předseda ÚOHS potvrdil uložení půlmilionové pokuty městu Prostějov. Zadavatel při zadávání více než 200 milionové zakázky na výstavbu městského oddechového a sportovního centra nepostupoval vůbec podle zákona o veřejných zakázkách. V daném případě se jedná o velice závažné porušení zákona. Pokud by totiž byla zakázka zadána v otevřeném nebo užším řízení, nelze vyloučit, že by byly podány nabídky obsahující výhodnější podmínky realizace, než jaké nabídl vybraný dodavatel.

Zakázka na transportéry

Úřad zastavil správní řízení vedené s ministerstvem obrany ohledně zakázky na přezbrojení armády ČR obrněnými transportéry. Správní řízení bylo zahájeno ze zákona na základě návrhu neúspěšného uchazeče, finské společnosti Patria, která namítala především nedostatky ve formulaci zadávacích podmínek a v postupu hodnotící komise. ÚOHS řízení zastavil, neboť zákon o veřejných zakázkách se nevztahuje na zadávání zakázek, jejichž předmětem je výroba, koupě nebo oprava zbraní, zbraňových systémů, střeliva nebo zabezpečení dalšího vojenského materiálu pro zajištění obrany nebo bezpečnosti státu. Skutečnost, že tendr nebude probíhat v režimu zmíněného zákona byla přitom navrhovateli nejméně od dubna 2005 známa. Nic proti tomu však nenamítal. Patria podala proti rozhodnutí ÚOHS rozklad, který předseda v červnu 2006 zamítl. Stejně postupovala následně i Evropská komise a správnost rozhodnutí ÚOHS potvrdil i Krajský soud v Brně.

Zdravotní knížky v rozporu se zákonem

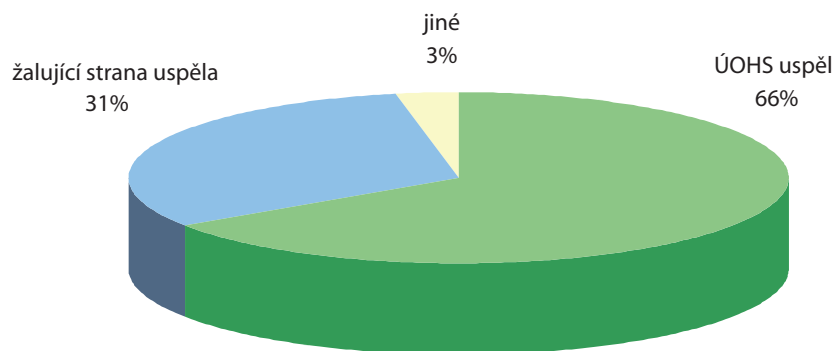
Úřad uložil nepravomocně ve dvou správních řízeních Všeobecné zdravotní pojišťovně (VZP) pokuty v souhrnné výši 800 tisíc korun. Pochybení se týkají projektu tzv. internetové zdravotní knížky. ÚOHS zahájil řízení v březnu 2006 na základě podnětu, který obdržel od vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k prošetření hospodaření VZP. Dospěl přitom k závěru, že VZP nepostupovala při výběru realizátora projektu vůbec podle zákona o veřejných zakázkách a uzavřela smlouvy přímo se společností IZIP, spol. s r. o. VZP tak zcela vyloučila soutěž o zakázku, když znemožnila dalším potenciálním dodavatelům, aby se výběrového řízení zúčastnili a mohli případně nabídnout zadavateli i výhodnější podmínky než IZIP.

ROZKLADOVÉ ŘÍZENÍ A SOUDNÍ PŘEZKUM

V oblasti veřejných zakázek došlo k nárůstu počtu podaných rozkladů o zhruba polovinu oproti předcházejícímu roku, a to ze 105 na 159. Na tomto nárůstu se nemalou měrou podílí i nový správní řád (zák. č. 500/2004 Sb.), dle kterého lze podávat rozklady i proti rozhodnutím (usnesením) procesního rázu, jako jsou například usnesení o stanovení lhůt pro vyjádření. Tuto nově zakotvenou možnost účastníci ve velké míře využívají.

S počtem podaných rozkladů se zvýšil i počet podaných žalob, a to ze 17 na 31. V oblasti veřejných zakázek rozhodl v roce 2006 Krajský soud v Brně celkem 32 případů, jeden rozsudek vydal Nejvyšší správní soud. Ve 21 případech byl úspěšný ÚOHS, v deseti protistrana a v jednom případě bylo úřadu nařízeno rozhodnout, což se mezitím stalo. Významným rozsudkem, v němž Krajský soud v Brně potvrdil předchozí názor ÚOHS, byla výše zmíněná kauza mýtného na českých dálnicích. Jednalo se zároveň o nejsledovanější a největší veřejnou zakázku zadávanou v ČR v roce 2006.

Úspěšnost soudního přezkumu rozhodnutí ÚOHS v oblasti veřejných zakázek
Krajským soudem v roce 2006

Veřejná podpora

Smlouva o Evropských společenstvích zakazuje v článku 87 veřejnou podporu narušující hospodářskou soutěž v rámci Společenství. Zvýhodňování určitých společností nebo výrobků na úkor ostatních soutěžitelů či produktů vážně narušuje obvyklé konkurenční síly. V některých případech jsou však uplatňovány výjimky, které jsou povoleny Smlouvou a zohledňují příznivý dopad systému podpor v rámci celé Evropské unie. Existují určité formy podpory, které lze považovat za přijatelné. Například může jít o podporu přispívající k rozvoji regionů, které jsou ve špatné ekonomické situaci nebo o podporu takových aktivit, jež jsou v obecném zájmu všech členských států. Podpory na restrukturalizaci podniků jsou povoleny pouze v těch případech, kdy je podpůrné opatření doprovázeno restrukturalizačním plánem pro obnovení životaschopnosti firmy. V posledních dvou letech usiluje Evropská komise o reformu systému veřejné podpory (tzv. akční plán veřejné podpory), jejímž výsledkem by mělo být snížení objemu dotací a jejich lepší zacílení na důležité oblasti (podpora výzkumu, vývoje a inovací apod.).

Veškerou rozhodovací pravomoc v oblasti veřejné podpory má od 1. května 2004 Evropská komise. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže působí v této oblasti jako poradenský, monitorovací a koordinační orgán. Podílí se na přípravě notifikací veřejné podpory do Bruselu, přičemž v roce 2006 spolupracoval na 18 notifikacích. Česká republika je obecně v notifikování veřejné podpory u Evropské komise velice úspěšná, neboť ani jedno z doposud vydaných rozhodnutí Evropské komise nebylo zamítavé. Úřad dále vydává stanoviska k investičním pobídkám poskytovaným ministerstvem průmyslu a obchodu a v neposlední řadě pak poskytuje konzultace v otázkách veřejné podpory a upozorňuje na možné problematické momenty týkající se této oblasti.

LEGISLATIVA

ÚOHS se u Evropské komise aktivně zasadil o zdvojnásobení limitu tzv. podpory de minimis na 200 000 €, jež značně přispělo např. k řešení problematiky privatizace obecních bytů za zvýhodněné ceny. Úřad navrhoval zvýšení hranice de minimis až na 300 tisíc eur (cca 8,4 milionu korun), což by umožnilo řešit více případů podpory na národní úrovni.

Zákon o transparentnosti

Úřad se od roku 2005 podílel na přípravě zákona, který by zajistil zprůhlednění finančních vztahů mezi veřejnou mocí a veřejnými podniky, aby bylo zřejmé, kterým veřejným podnikům jsou prostředky státního rozpočtu poskytovány a jak jsou tyto finanční prostředky používány. Zákon o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory byl přijat v roce 2006 a publikován pod č. 319/2006 Sb. Upravuje práva a povinnosti osob ovládaných subjekty veřejné správy a osob, jimž byla subjektem veřejné správy udělena zvláštní nebo výlučná práva (tzv. osoby účtující odděleně). Mezi povinnosti těchto firem patří vést evidenci o veřejných podporách a jiných prostředcích, které obdržely od subjektů veřejné správy, a předkládat úřadu další informace. Účetní závěrka musí být rozčleněna na činnosti vykonávané na základě zvláštních nebo výlučných práv a na ostatní činnosti, které s výkonem těchto práv nesouvisí. Úřad bude kontrolovat plnění povinností uložených tímto zákonem a může případně ukládat i pokuty.

ZMĚNY V PRAVIDLECH VEŘEJNÉ PODPORY

Úřad zpracoval pro Evropskou komisi notifikaci nové mapy regionální veřejné podpory pro období 2007–2013, kterou Komise následně schválila. Všechny regiony ČR, kromě Prahy, budou podle této mapy způsobilé pro regionální podporu v maximální míře pohybující se od 30% do 40% vhodných nákladů. Region Praha bude způsobilý pro regionální podporu pouze v letech 2007 a 2008, a to v maximální míře 10% z vhodných nákladů. Úřad také zorganizoval pracovní skupinu zainteresovaných ministerstev, která projednávala podobu této mapy a konkrétní možnosti jejího využití.

Mapa regionální veřejné podpory na léta 2007–2013

Region NUTS II	Maximální míra regionální investiční podpory (pro velké podniky)	
	1. 1. 2007–31. 12. 2010	1. 1. 2011–31. 12. 2013
Regiony způsobilé pro podporu na základě čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o založení ES		
Střední Čechy	40%	40%
Jihozápad	36%	30%
Severozápad	40%	40%
Severovýchod	40%	40%
Jihovýchod	40%	40%
Střední Morava	40%	40%
Moravskoslezsko	40%	40%
Regiony způsobilé pro podporu pro přechodné období 1. 1. 2007–31. 12. 2008, které ztrácejí statut regionu na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o založení ES		
Praha	10%	

Vybrané případy

Třinecké železářny

Evropská komise v listopadu 2006 potvrdila rozhodnutí ÚOHS z dubna 2004 týkající se tří opatření české vlády ve prospěch společnosti Třinecké železářny (TŽ). Komise zahájila podrobné šetření v prosinci 2004 s cílem ověřit, zda uvedená opatření nepředstavují podporu na restrukturalizaci společnosti Třinecké železářny, která byla před přistoupením zakázána v rámci protokolu č. 2 Smlouvy o přistoupení. Po téměř dvou letech jednání a poskytování doplňkových informací ze strany Úřadu Komise konstatovala, že podpora byla v souladu s pravidly Smlouvy o ES. Komise závěrem konstatovala, že žádné z těchto opatření protiprávní podporu nepředstavuje a Česká republika protokol č. 2 neporušila. Konkrétně došla Komise ve svém rozhodnutí k závěru, že nejobsáhlejší opatření, tedy nákup akcií společnosti Ispat Nová huť držených společností TŽ

českou vládou za 1,6 miliardy korun, nepředstavovalo veřejnou podporu společnosti Třinecké železárny, jelikož cena zaplacená vládou byla shodná s cenou, kterou by zaplatil i tržní investor. Komise rovněž shledala, že i druhé opatření, tedy podpora na vzdělávání společnosti Třinecké železárny ve výši 44 milionů Kč, bylo v souladu s příslušnými pravidly ES a bylo tedy slučitelnou podporou. Třetí opatření, jímž byl přímý grant ve výši 4 milionů Kč na podporu uzavření kapacit části výrobní činnosti, nakonec nebylo realizováno.

Licence UMTS

Evropská komise vydala v prosinci 2006 rozhodnutí, v němž konstatuje, že při udělování třetí licence UMTS v České republice nedošlo k poskytnutí zakázané veřejné podpory. Licence UMTS byly v roce 2001 nabídnuty formou otevřené aukce, které získaly společnosti Eurotel (nyní Telefónica O2) a T-Mobile za nabídkovou cenu. Společnost Oskar (nyní Vodafone) nabídku z důvodu příliš vysoké ceny nepodala. V roce 2004 byla v rámci nového výběrového řízení nabídnuta třetí licence, již získala v únoru 2005 společnost Oskar za cenu 2 mld. Kč. Vlastníci prvních dvou licencí si následně stěžovali u Evropské komise na to, že rozdíl mezi cenami, jež za licence zaplatili oni, a mezi cenou třetí licence je diskriminační a představuje veřejnou podporu. Komise však dospěla k názoru, že Česká republika postupovala při procesu udělování třetí licence UMTS obdobně jako při prvním výběrovém řízení, a to jak v případě postupu pro udělení licencí, tak v případě metody použité ke stanovení výše poplatku.

Podpora dopravcům na Labi

Po řadě konzultací a doplňování informací Evropská komise povolila České republice kompenzování ztrát dopravců provozujících plavební přepravu na Labi. Úřad se na schválení projektu podílel jako poradenský, monitorovací a koordinační orgán. Cílem schváleného opatření je kompenzovat provozovatelům (domácím i zahraničním) vnitrozemské vodní dopravy ztráty vzniklé v důsledku nízké hladiny Labe a následně povzbudit dopravce k přepravě zboží i za méně výhodných podmínek. Tedy, aby co největší objem zboží byl přepravován vodní cestou a nikoliv po silnicích. Program veřejné podpory je víceletý a má fungovat do dokončení realizace plavebního stupně Děčín v roce 2010. Maximální intenzita veřejné podpory může pokrývat 60 procent ztrát vzniklých přímo v důsledku nízkého stavu vody, tedy v době, kdy hladina řeky nedosahuje 2 metrů (v letech 1999–2000, 2003 a 2004 nebyla vodní doprava rentabilní vždy téměř 6 měsíců v roce). Veřejná podpora, která bude ministerstvem dopravy poskytována formou přímé dotace, přitom nepřesáhne 30 procent přepravních nákladů. Její roční výše by podle odhadů měla činit cca 3 miliony eur. Pomoc nebude poskytnuta v případě, kdy zboží zaplňuje více než 75 procent objemu plavidla a při přepravě zboží s vysokým sjednaným přepravním tarifem (850 Kč za tunu). Podpora má dočasný charakter a bude poskytována jen v letech s více jak 20 dny, kdy vodní stav na řece bude vzhledem k dopravním možnostem nevyhovující. Podpora má kompenzovat ztráty vzniklé soutěžitelům v důsledku událostí, kterým nelze předejít a které nevznikají konkurenčním způsobem dopravy, nýbrž výlučně soutěžitelům vykonávajícím svou činnost na Labi.

Solnice-Kvasiny

Město Solnice může podle rozhodnutí Evropské komise poskytovat veřejnou podporu ve formě zvýhodněného prodeje pozemků v průmyslové zóně Solnice-Kvasiny. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže spolupracoval na přípravě notifikace tohoto regionálního programu a zodpovídal související dotazy Evropské komise. Programu mohou využít všechny typy podniků z oblasti zpracovatelského průmyslu (kromě podniků v obtížích), které v průmyslové zóně provedou počáteční investici a jejichž příspěvek na financování investice bude představovat minimálně 25%. Celkový rozpočet režimu podpory se do ukončení programu k 31. prosinci 2006 odhaduje přibližně na 5 milionů Kč. Komise považuje podporu za slučitelnou s komunitárními pravidly, neboť je

omezena na počáteční investice a její intenzita je v souladu s mapou regionální podpory České republiky. Maximální možná podpora tedy nesmí přesáhnout 5 milionů Kč nebo 48% způsobilých investičních nákladů, pro malé a střední podniky je pak možno navýšení až do 63%. Podporovaná investice musí být také zachována po dobu 5 let. O schválení programu na další období je možno Evropskou komisi žádat podle nových pravidel platných od 1. 1. 2007.

Podpora na zástavbu centra Pardubic

Evropská komise v souladu s předchozím stanoviskem ÚOHS povolila státní podporu ve prospěch společnosti BOHEMIA-SEN, která se stala vítězem výběrového řízení na zástavbu na Masarykově náměstí v Pardubicích. Na schválení projektu se podílel i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který v oblasti veřejné podpory působí jako poradenský, monitorovací a koordináční orgán.

BOHEMIA-SEN je investiční společnost propojená s izraelskou Africa Izrael International Properties. Celková hodnota projektu, který má být v Pardubicích realizován je 31 milionů eur. Stavět se má ve třech fázích: 1. obchodní a zábavní centrum, 2. rezidenční centrum (bydlení), 3. hotel a případně kongresové centrum.

Na tento projekt má být poskytnuta veřejná podpora městem Pardubice formou zvýhodněného nákupu pozemků. Navržená cena pozemků je 300 korun za metr čtvereční, tržní hodnota je však významně vyšší (2.400 korun na metr čtvereční). Hrubá částka veřejné podpory tak činí maximálně 52,5 milionu korun.

V daném případě se jedná o podporu na počáteční investici. Projekt bude mít pozitivní vliv na regionální rozvoj z hlediska zaměstnanosti (vytvoření 500 nových přímých pracovních míst). Přínosem bude také oživení centra města, které je nyní mrtvou zónou. Dojde ke zlepšení konkurenčního prostředí a ke zlepšení kvality zboží a služeb pro obyvatele Pardubic.

STATISTIKY

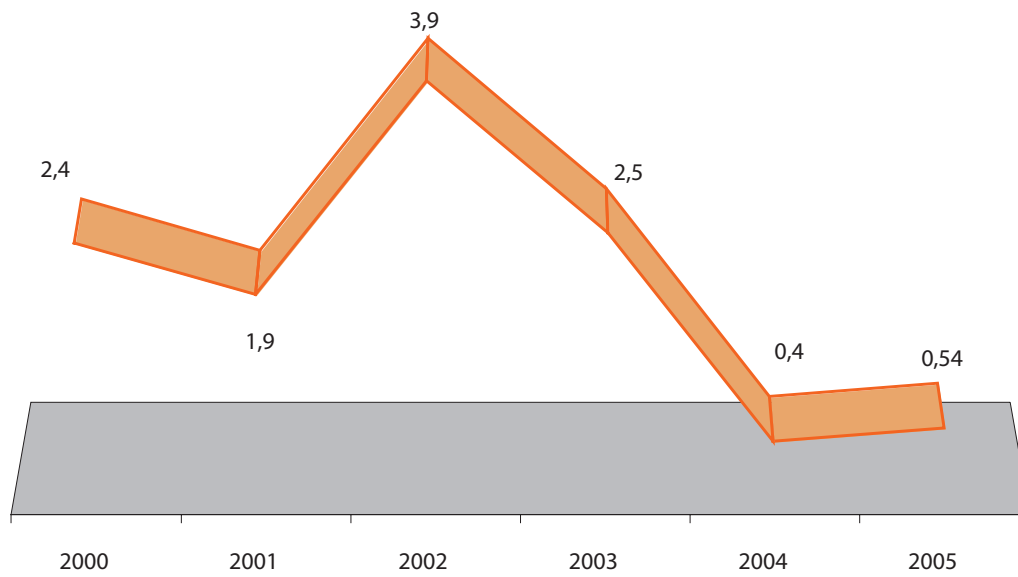
Rozhodnutí Evropské komise v roce 2006 týkající se notifikací ČR

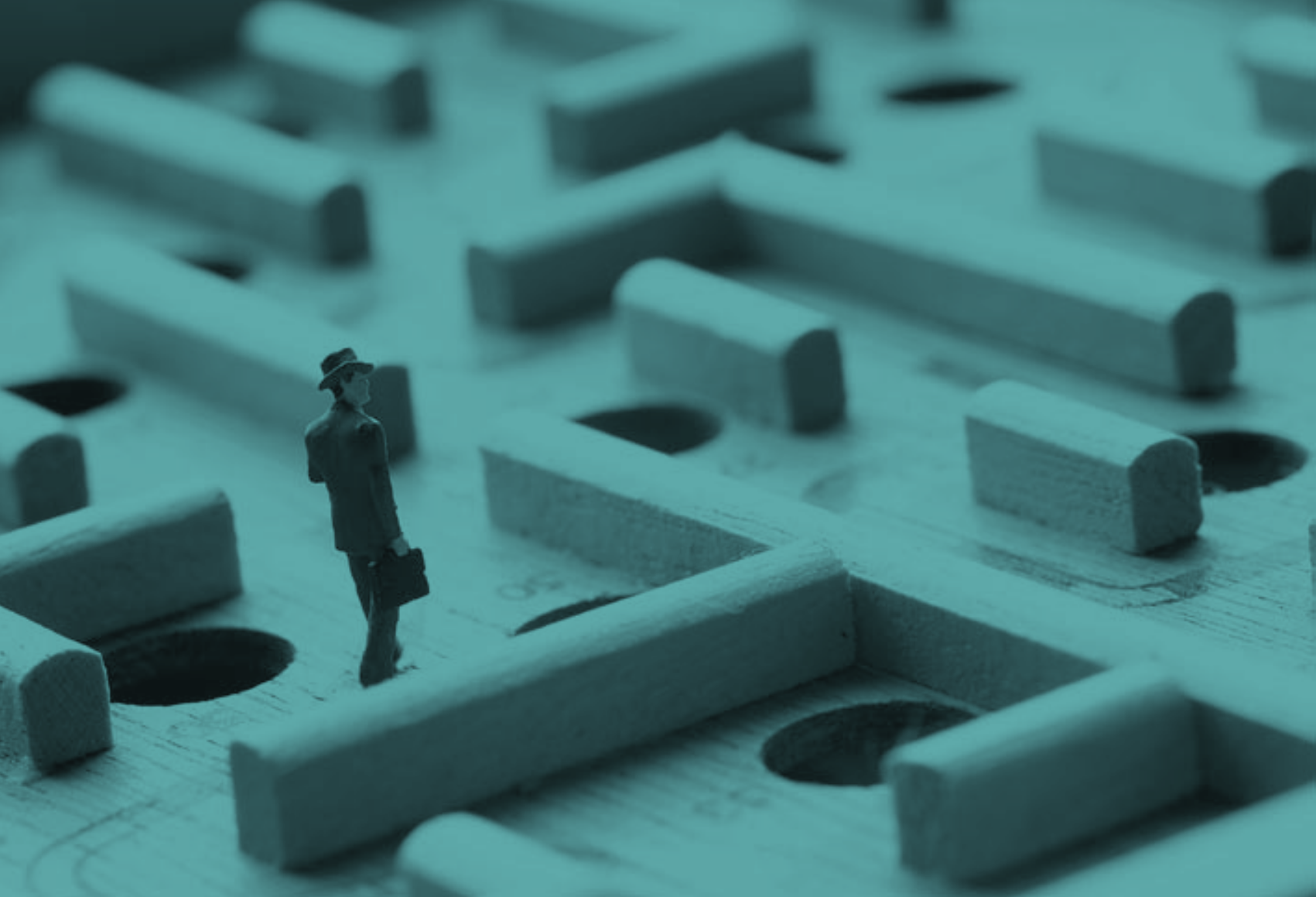
Veřejná podpora je slučitelná	5
Zamítnuto	0
Zpětvzetí	2
Bloková výjimka	5
Dosud nerozhodnuto	20

Stanoviska ÚOHS k investičním pobídkám navrhovaným MPO

Notifikace	3
Bez připomínek	79
Doporučeno s připomínkami	6

Vztah veřejné podpory k hodnotě HDP v ČR v jednotlivých letech (v %)

Mezinárodní vztahy

Činnost Úřadu v oblasti mezinárodních vztahů byla v roce 2006 zaměřena na posilování funkčních vazeb na mezinárodní seskupení působící v oblasti ochrany hospodářské soutěže a soutěžní úřady jak v Evropě, tak i jinde ve světě. Úřad vytvořil nový systém zajištění odezvy na činnost mezinárodních organizací a prezentace svých aktivit navenek. Tímto způsobem byl urychlen přenos nejnovějších světových trendů a poznatků v oblasti ochrany soutěže do praxe úřadu i přenos poznatků úřadu opačným směrem. Úřad získal lepší možnost srovnávat své nástroje a postupy s partnery v zahraničí. Výsledky činnosti i původní iniciativy úřadu dosáhly uznání na nejvýznamnějších světových soutěžních fórech.

1. SPOLUPRÁCE V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE

Nejvýznamnější platformou pro spolupráci mezi národními soutěžními úřady EU je tzv. Evropská soutěžní síť (ECN). Zásadní otázky související s fungováním ECN a další aktuální témata soutěžní politiky byla v září 2006 projednávána za účasti předsedy úřadu na zasedání generálních ředitelů národních soutěžních úřadů zemí Evropské unie a zemí Evropského sdružení volného obchodu. Uvedené jednání se zabývalo zejména iniciativou Evropské komise směřující k harmonizaci evropských programů pro mírnější režim při ukládání pokut za protisoutěžní jednání (tzv. leniency programy) a pro přehodnocení komunitární politiky v oblasti zneužití dominantního postavení. Předseda úřadu na tomto zasedání seznámil své protějšky z EHP s iniciativou Úřadu směřující k zamezení možných negativních dopadů systému obchodování s emisními povolenkami na hospodářskou soutěž. Z pohledu rovných podmínek a efektivního fungování soutěže je zřejmé, že dosavadní systém obchodování s povolenkami na emise CO₂, založený na směrnici EU, umožňuje získat soutěžní výhodu, na kterou nemůže dosáhnout každý soutěžitel. Zvýhodnění soutěžitelé získávají emisní povolenky zdarma, což by se dalo označit za veřejnou podporu *sui generis*. Tito soutěžitelé tak požívají neoprávněnou soutěžní výhodu před soutěžiteli, kteří tyto povolenky nezískají. Takový systém tedy může ze soutěžního hlediska narušovat férovou soutěž. Dále například ze zkušeností s fungováním systému obchodu s emisními povolenkami a jeho dopadem na ceny elektrické energie určené pro spotřebitele vyplývá, že cena emisních povolenek je promítnuta do cen energií mnohem zřetelněji než bylo předvídáno, což vedlo v důsledku i k růstu velkoobchodních cen.

V průběhu roku 2006 byla uspořádána 3 plenární zasedání ECN zaměřená na praktické otázky spolupráce soutěžních úřadů v rámci této sítě a na návrhy legislativy související s Nařízením Rady č. 1/2003. Úřad na těchto jednáních prezentoval připomínky a náměty k projednávaným materiálům, zaměřené na zajištění maximální efektivity fungování ECN a aplikace soutěžních pravidel Evropského společenství. Úřad v roce 2006 výrazně zvýšil své zapojení do činnosti jednotlivých pracovních podskupin ECN i tzv. „sektorových“ skupin, zaměřených na řešení soutěžních problémů v konkrétních průmyslových odvětvích. Mezi pracovní skupiny ECN, jimž úřad v roce 2006 přikládal prioritu, patřily podskupiny ECN pro bankovníctví, energetiku a léčiva.

Úřad se dále účastnil jednání tzv. poradních výborů EK, které jsou fórem pro dosažení konsensu expertů členských zemí EU o konkrétních případech aplikace soutěžního práva a politiky. V případě úřadu se jedná zejména o jednání poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení, poradní výbor pro spojování podniků, poradní výbor pro veřejnou podporu a poradní výbor pro zadávání veřejných zakázek.

V rámci Sdružení evropských soutěžních úřadů (ECA) se ÚOHS aktivně podílel na práci skupiny pro letectví a skupiny pro retailové bankovníctví, která je zaměřena především na soutěžní problematiku související s vytvořením tzv. single payment area.

Na jaře 2006 se pracovníci úřadu poprvé v historii přímo zúčastnili šetření Evropské komise, když asistovali jejím zástupcům při neohlášeném místním šetření, jež bylo provedeno v prostorách jedné z největších českých společností.

2. SPOLUPRÁCE V RÁMCI MEZINÁRODNÍCH USKUPENÍ (OECD, ICN, UNCTAD)

Vrcholnou událostí světového dění v soutěžní politice jsou výroční konference Mezinárodní soutěžní sítě (International Competition Network). Setkání nejvýznamnějších odborníků v oblasti ochrany hospodářské soutěže se uskutečnilo na počátku května 2006 v jihoafrickém Kapském Městě. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže na třídenním zasedání reprezentovala pětičlenná delegace vedená předsedou Martinem Pecinou. Téměř 300 zástupců ze 70 soutěžních úřadů a další odborníci na hospodářskou soutěž dosáhli při výměně svých zkušeností několika zásadních výsledků. Především se jednalo o dokončení pracovního materiálu o doporučených praktikách při spojování soutěžitelů (Merger Guidelines Workbook) a dále například o vytvoření nové pracovní skupiny zaměřené na zneužití dominantního postavení (Unilateral Conduct Group). Předseda Úřadu Martin Pecina v Kapském Městě v rámci panelové diskuse o implementaci prezentoval Českou republiku jako modelový příklad úspěšného zavedení řady doporučení ICN, například navýšení obrátových kritérií pro notifikaci a posílení významu vztahu fúze k území, tzv. lokální nexus, což přispělo k značnému uvolnění zdrojů a byla umožněna jejich alokace na šetření nejzávažnějších způsobů protisoutěžního jednání.

Zástupci úřadu se i nadále zúčastňovali aktivit Globálního fóra OECD pro hospodářskou soutěž, Soutěžního výboru OECD a jeho pracovních skupin. Toto fórum je platformou pro výměnu zkušeností z oblasti soutěžního práva a politiky mezi širokým spektrem národních delegací jak členských zemí OECD, tak řady rozvojových zemí a zemí procházejících hospodářskou transformací. Úřad připravil a prezentoval na jednotlivých zasedáních celou řadu svých příspěvků. Předseda úřadu rovněž prezentoval výroční zprávu pro OECD o vývoji soutěžního práva a politiky v ČR. Významným oceněním schopností úřadu bylo přidělení funkce examinátora při přezkoumání vývoje soutěžního práva a politiky v Jižní Koreji.

Za odborného a organizačního zajištění úřadu proběhl v září 2006 v Brně seminář OECD na téma zneužití dominantního postavení, určený zemím jižní a jihovýchodní Evropy. Účastníci semináře na příkladech z praxe diskutovali nejvhodnější postupy a nástroje pro potírání zneužití dominance. Experti úřadu se ve svých prezentacích zaměřili zejména na předání zkušeností s řešením případů v klíčovém sektoru telekomunikací a v oblasti produkce osobních automobilů, kde úřad, jako jeden z nemnoha soutěžních úřadů, úspěšně aplikoval skutkovou podstatu zneužití dominance v podobě tzv. „Quiet life“.

V neposlední řadě je nutno připomenout účast úřadu na jednáních stálé konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD) v Ženevě. Předseda úřadu vystoupil na zasedání soutěžní sekce UNCTAD s přednáškou na téma „Vztah soutěžních orgánů a sektorových regulátorů“. Úřad se dále podílel na přezkoumání vývoje soutěžního práva a politiky v Tunisku.

3. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI SOUTĚŽNÍMI ÚŘADY

Dosud bezprecedentním způsobem byla v roce 2006 posílena neformální komunikace se zahraničními soutěžními úřady. Intenzivnější vztahy byly prostřednictvím dvoustranných jednání navázány s partnery na Slovensku, v Portugalsku, Lucembursku, Německu, Itálii, Maďarsku, Velké Británii a Irsku. Tématy diskuse byla zejména zkušenost z fungování Evropské soutěžní sítě a prosazování soutěžního práva v klíčových sektorech ekonomiky, např. v energetice, bankovníctví nebo maloobchodního prodeje prostřednictvím supermarketů.

Těžištěm mezinárodní spolupráce, na které se podílí ÚOHS, jsou především země Evropské unie. Úřad však navazuje vztahy také s institucemi dalších států. Příkladem intenzivní bilaterální spolupráce jsou kontakty Úřadu s ruskou Federální antimonopolní službou (FAS). V rámci těchto kontaktů byly v roce 2006 uspořádány dva semináře pro české a ruské podnikatele působící v Rusku nebo v České republice na téma pravidla hospodářské soutěže v obou zemích.

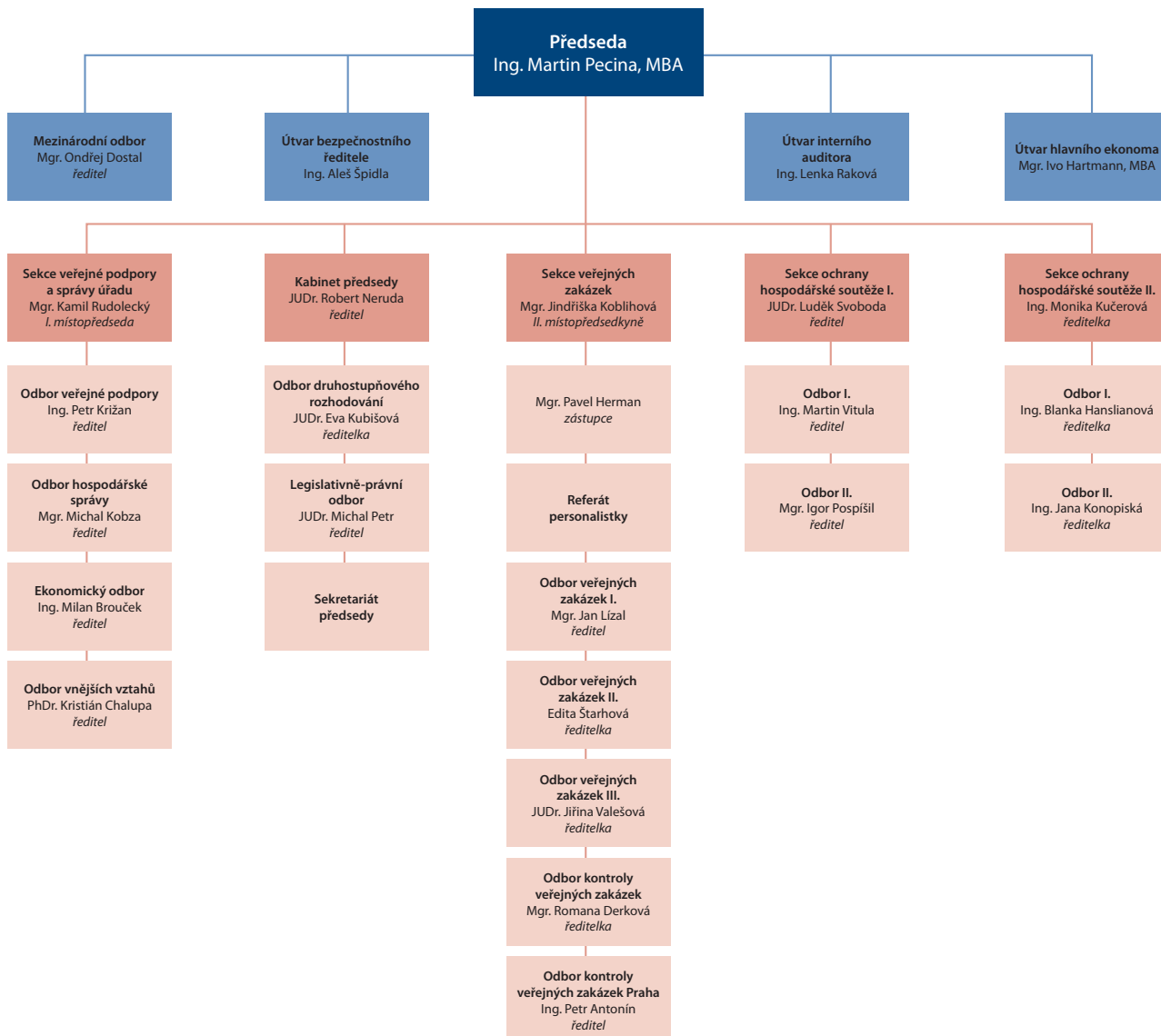

Lidské zdroje a osvěta

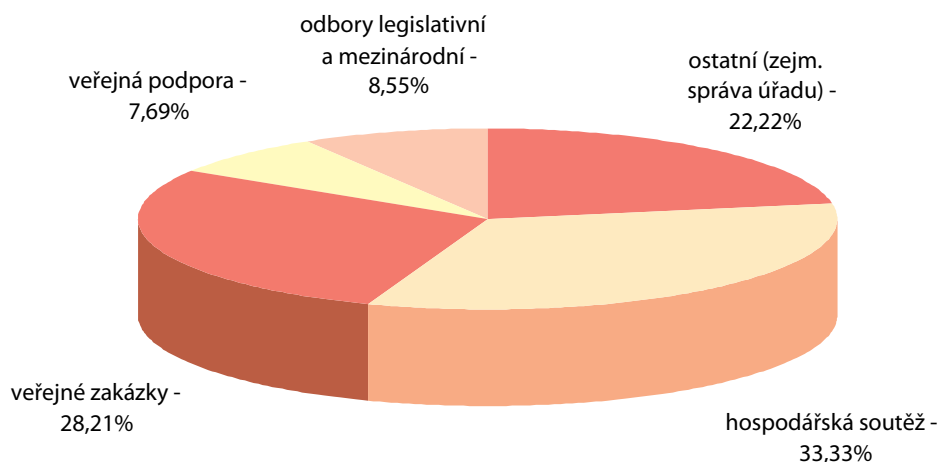
ÚOHS v roce 2006 stabilizoval počet svých zaměstnanců. Ve sledovaném období také prakticky ustala fluktuace, která byla negativním jevem let minulých. V rámci zvyšování kvalifikace pracovníků probíhala na úřadě výuka cizích jazyků. Právníci také absolvovali na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně kurz ekonomického vzdělávání. Naopak ekonomové měli možnost doplnit si své znalosti v oblasti práva.

Od 1.1.2007 došlo k reorganizaci jednotlivých sekcí, kterých je nově pět. Úřad má také dva místopředsedy. Prvním místopředsedou se stal Kamil Rudolecký, který vede sekci veřejné podpory a správy úřadu. Druhou místopředsedkyní je Jindřiška Koblíhová vedoucí sekci veřejných zakázek. Významným prvkem nového organizačního schématu je vznik útvaru hlavního ekonomy, který má posílit důraz na ekonomickou analýzu klíčových rozhodnutí a vyhodnocovat jednotlivé trhy způsobilé k zásahu ÚOHS.

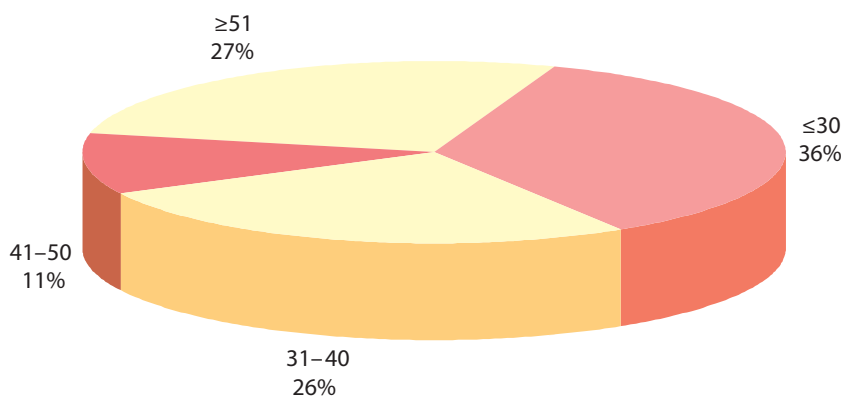
Organizační schéma ÚOHS platné od 1.1.2007

Zaměstnanci úřadu dle oblastí působnosti

Věková struktura zaměstnanců úřadu

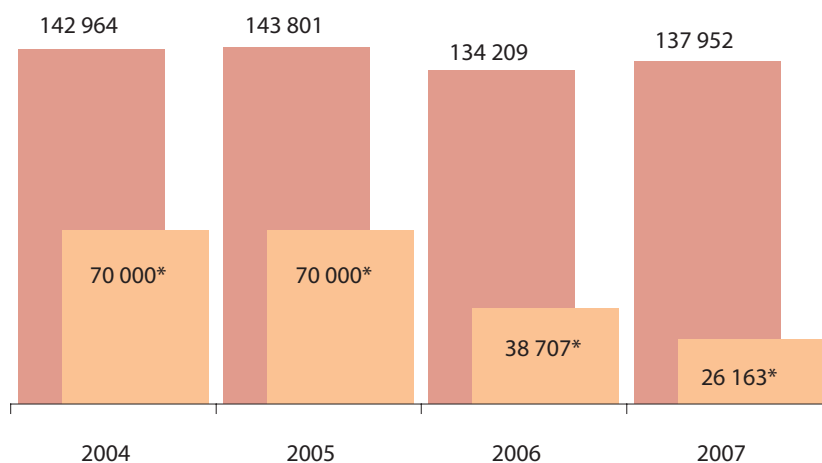

NOVÉ SÍDLO

Po celou, více než 15letou existenci, řeší antimonopolní úřad problémy se svým sídlem. Od roku 1991 sídlí ÚOHS v budově Ústavního soudu v Brně, kde má vzhledem k počtu zaměstnanců nevyhovující prostory. Brzy po nástupu Martina Peciny do čela ÚOHS v září 2005 padlo rozhodnutí získat bezúplatně objekt po Armádě ČR na třídě Kpt. Jaroše č. 7 v Brně, namísto koupě pozemku za cca 7 mil. Kč a výstavby sídla na „zelené louce“. Začátkem února 2006 skončil zdoluhavý administrativní proces převodu budovy bývalé Městské vojenské správy. ÚOHS tento objekt z roku 1895 získal včetně pozemku. Plánovaná rekonstrukce a výstavba je rozdělena na dvě etapy. Prvním krokem je rozsáhlá rekonstrukce stávající historické budovy. Druhá etapa zahrnuje vybudování moderní přístavby tak, aby objekt pojal všechny brněnské zaměstnance ÚOHS (cca 110 osob) a vytvořil vyhovující materiální zázemí pro činnost. Výběh projektanta a generálního dodavatele stavby byl realizován podle zákona o veřejných zakáz-

kách. Začátkem března 2006 byla po jednokriteriálním otevřeném zadávacím řízení podepsána smlouva na zpracování kompletní projektové dokumentace a výkon autorského dozoru s firmou MORAVIA CONSULT Olomouc (nejnižší nabídková cena – 3,5 mil. Kč). O půl roku později nabylo právní moci stavební povolení týkající se první etapy stavby. Koncem září pak byla po jednokriteriálním otevřeném zadávacím řízení podepsána smlouva s generálním dodavatelem 1. etapy výstavby firmou KALÁB (nejnižší nabídková cena – 77,9 mil. Kč). Stavba byla zahájena 25. září 2006, její dokončení je plánováno na 16. březen 2007, s tím, že počátkem měsíce dubna je v plánu přemístění zaměstnanců do nových prostor. ÚOHS tak po mnoha letech změní své sídlo a opustí dosud užívané prostory v budově Ústavního soudu na Joštově ulici. Přesný termín dokončení fasády závisí na klimatických podmínkách, nejpozději však bude rekonstrukce kompletně hotová do 31. května 2007. Stavební práce na přístavbě by měly být započaty v polovině roku 2007 a dokončeny začátkem roku 2008. V tomto termínu by také mělo dojít k přemístění všech zaměstnanců z ostatních brněnských detašovaných pracovišť do nového sídla a k definitivnímu vyřešení dlouholetého problému nevyhovujících a nedostačujících prostor.

Schválený rozpočet ÚOHS (v tis. korun)

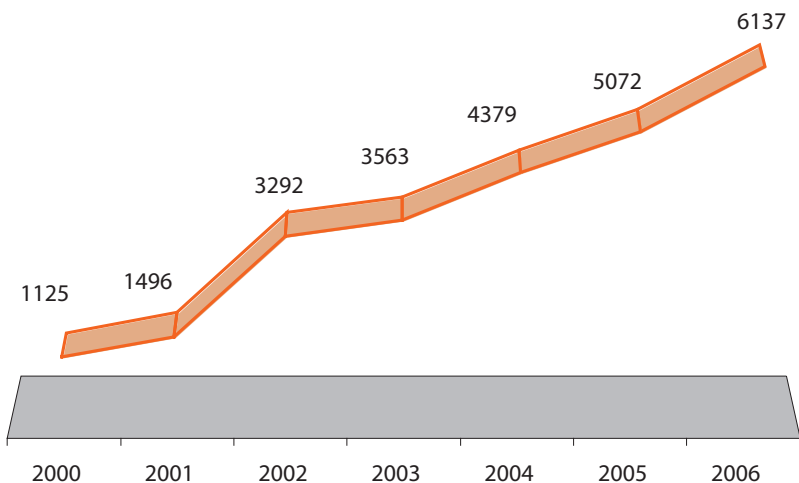
*z toho částka na nové sídlo

INFORMAČNÍ ČINNOST

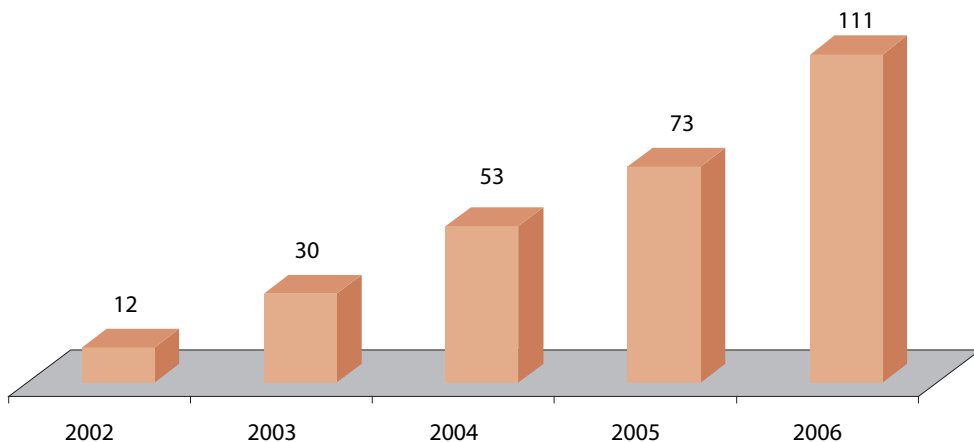
Činnost ÚOHS se těší stále většímu zájmu médií. Předseda ÚOHS v roce 2006 poskytl novinářům desítky rozhovorů pro deníky i časopisy (Euro, Profit, Hospodářské noviny a další). Významný je také nárůst počtu reportáží o činnosti ÚOHS odvysílaných v hlavních zpravodajských relacích České televize, TV Nova a Prima (téměř 100). Touto cestou je o práci a obsahu činnosti ÚOHS informována široká veřejnost.

K informační činnosti patří nejen tiskové konference a informace poskytované nejrůznějším masmédiím či řadovým občanům. Důležitým zdrojem informační činnosti jsou i různé konzultace, semináře nebo přednášky. V průběhu roku 2006 se uskutečnilo proto hned několik seminářů zaměřených na všechny tři oblasti činnosti ÚOHS: ochranu hospodářské soutěže, dohled nad zadáváním veřejných zakázek a poskytováním veřejné podpory. Velice významnou událostí pak byla mezinárodní konference

Počet článků o činnosti ÚOHS v letech 2000–2006 ve sledovaných médiích

Počet vydaných tiskových zpráv v letech 2002 - 2006

Soutěž a konkurenceschopnost k patnáctiletému výročí aplikace soutěžního práva v České republice, která se uskutečnila v listopadu 2006 v Brně. Na konferenci byla poprvé představena multimediální prezentace, která na motivu šachové hry představuje význam ochrany hospodářské soutěže. Tento cca 15minutový spot byl velice kladně přijat. Významným bodem, který vedl ke zjednodušení kontaktu ÚOHS s širokou veřejností, je také spuštění nových webových stránek ÚOHS (www.compet.cz, www.uohs.eu) v uživatelsky příjemnějším prostředí.

UDÁLOST ROKU

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže si v roce 2006 připomenul patnácté výročí aplikace soutěžního práva v České republice. Událostí roku proto byla mezinárodní konference Soutěž a konkurenceschopnost, která se uskutečnila 28. a 29. listopadu na brněnském výstavišti. Pořadatelem tohoto významného setkání odborníků na soutěžní právo byla Obchodní a hospodářská komora Brno. Jedním z hlavních cílů pořádání konference byla snaha přispět k popularizaci soutěžní politiky.

Předseda ÚOHS Martin Pecina se proto svým úvodním slovem rozhodl zahájit tradici propagace soutěžního práva v České republice. Důvodem je fakt, že informovanost české veřejnosti o tom, co se smí a co ne z hlediska hospodářské soutěže, je stále relativně nízká. Příkladem jsou vertikální kartely, u kterých si některé společnosti ani neuvědomují, jak je toto jednání závažné. Boj proti kartelům chce ÚOHS přitvrdit a firmám budou do budoucna hrozit i vyšší pokuty než v současnosti.

Výše pokut byla jedním z hlavních témat konference a byla prezentována následně i v médiích. Jedním z důvodů je nová metodika Evropské komise. Tu v Brně prezentoval Kris Dekeyser z Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise. Firma, která vstupuje do kartelu, si nyní může spočítat, že výše pokuty bude záležet na jejím obratu na daném trhu a době, jak dlouho se kartelu bude účastnit. V potaz je brán i geografický prostor, kde ke kartelu došlo. Tříměsíční kartel praktikovaný na evropské úrovni tak firmu může stát až 40 % ročního obratu. Jasným poselstvím metodiky Komise je proto sdělení – nevstupujte do kartelu, pokud jste to již udělali, tak z něj vystupte co nejrychleji a pokud jste součástí kartelu již jednou byli, neudělejte tuto chybu podruhé. Význam tohoto přístupu pak symbolicky podtrhlo rozhodnutí Evropské komise zveřejněné druhý den brněnské konference. Mezinárodnímu kartelu výrobců syntetického kaučuku Komise uložila pokuty v souhrnné výši cca 519 milionů eur. Součástí kartelu je přitom také česká společnost Unipetrol.

Konference Soutěž a konkurenceschopnost obsahovala kromě obecného tématu ve svém názvu také tři panelové diskuze: soutěž a regulace, zločin a trest a ochrana soutěže v mezinárodním kontextu. Celkem se v Brně představilo více než třicet řečníků. Mezi ty hlavní patřili například: předseda německého Bundeskartellamt a předseda mezinárodní sítě soutěžních úřadů ICN Ulf Böge, předseda soutěžního výboru OECD Frédéric Jenny, pověřený zástupce Generálního ředitele DG Competition Evropské komise Emil Paulis nebo předseda Soutěžního odvolacího tribunálu Velké Británie Sir Christopher Bellamy.

Zajímavým závěrem skončil panel „zločin a trest“. Potvrdilo se, že patrně největší hrozbou pro kartelisty je možnost trestního stíhání. V kolébce antitrustu, kterou jsou Spojené státy americké, totiž existuje možnost odnětí svobody až do výše deseti let. Posun k trestněprávnímu stíhání za porušení soutěžního práva je patrným trendem. I v České republice přitom existuje možnost trestního stíhání, i když není v praxi, podobně jako žaloby o náhradu škody způsobené protisoutěžním jednáním, využívána.

Agenda 2007

Podruhé zveřejňuje ÚOHS základní přehled oblastí, na které se hodlá v nejbližší budoucnosti zaměřit. Kapitola Agenda 2007 obsahuje především chystané legislativní změny, v oblasti hospodářské soutěže, ale slouží také k identifikaci trhů a oblastí, kde by mohly existovat soutěžní bariéry.

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Legislativní změny

Na základě zákona č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích byla v minulosti omezena působnost soutěžního práva v oblasti telekomunikací. Toto omezení mohlo mít dopady i na schopnost úřadu aplikovat soutěžní právo komunitární a Komise Evropských společenství proto zahájila s Českou republikou řízení o porušení Smlouvy o založení Evropského společenství (tzv. *infringement procedure*). Ačkoliv Úřad opakovaně podával návrhy na odstranění předmětných ustanovení, získal podporu ostatních resortů teprve na základě aktivity Komise. Novela, která ustanovení omezující rozsah aplikace soutěžního práva vypouští, byla zpracována úřadem a na podzim roku 2006 předložena vládě; její schválení Parlamentem České republiky se očekává v průběhu roku 2007.

ÚOHS dále zahájí práce na novele zákona o ochraně hospodářské soutěže, jež by měla redefinovat procesní ustanovení týkající se řízení před Úřadem. Nový správní řád, který se týká správního řízení před všemi orgány veřejné správy, není koncipován pro potřeby deliktivního řízení. Řízení před úřadem je nadto natolik specifické, že v řadě případů vyžaduje zcela samostatnou právní úpravu. Výsledkem legislativních prací by měl být návrh novely zákona, který by pravidla řízení před úřadem vymezil komplexně, do značné míry nezávisle na správním řádu.

V návaznosti na záměr Komise podstatně upravit tzv. program *leniency*, tj. pravidla vymezující podmínky, za kterých může být upuštěno od uložení pokuty (resp. snížena pokuta) účastníkovi zakázané dohody, který soutěžnímu úřadu umožní prokázání takové dohody, bude nezbytné revidovat i sdělení úřadu, které obsahuje jeho program *leniency*. Rozsah této revize i její časování jsou závislé na aktivitě Komise, lze však předpokládat, že k ní dojde v průběhu roku 2007.

Sledování trhů

Podobně jako v minulých letech bude ÚOHS nadále sledovat trh telekomunikací, zejména přechod z analogového na digitální televizní vysílání s návazností na trh televizní reklamy, dále například železniční dopravu, platební karty. Zahájeno bude šetření zákazu přeshraničního prodeje, který je obsažen ve smlouvách řady tuzemských pivovarů. Úřad se také zaměří na interní předpisy jednotlivých sdružení a komor, kde v minulosti nacházel řadu protisoutěžních ustanovení. Prověřen bude postup Lesů ČR při uzavírání smluv s těžařskými společnostmi. I po ukončení správních řízení se společností ČEZ resp. RWE Transgas bude ÚOHS pozorně sledovat vývoj v sektoru plynárenství a elektroenergetiky. Dokončeno bude šetření smluvních vztahů Mostecké uhelné a jejích odběratelů.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

ÚOHS se zaměří na osvětovou činnost týkající se nového zákona o veřejných zakázkách č. 137/2006, který nabyl účinnosti v polovině roku 2006. Zákon zavádí některé nové zadávací instituty a významně rozšiřuje okruh případů, kdy zadavatelé musejí postupovat podle zákona, zejména v případě veřejných zakázek malého rozsahu. Úřad se bude v roce 2007 dále snažit o maximální zrychlení správních řízení. V oblasti ukládání pokut budou muset zadavatelé počítat s možností vyšších sankcí v případech

flagrantního porušování zákona. Jedná se zejména o zakázky, kdy zadavatelé obcházejí zákon nebo nepostupují dostatečně transparentně. ÚOHS také plánuje v roce 2007 uspořádat mezinárodní konferenci na téma veřejných zakázek.

VEŘEJNÁ PODPORA

Příprava novely zákona o veřejné podpoře

V průběhu roku 2007 by měla být přijata novela zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, jejíž návrh úřad připravil. Cílem tohoto návrhu je především rozšířit působnost zákona rovněž na oblast zemědělství a rybolovu, která v současné době není přímo upravena. Působnost v souvislosti s veřejnou podporou by tak měl vykonávat tzv. koordinační orgán, jímž by mělo být v oblasti zemědělství a rybolovu ministerstvo zemědělství, v ostatních oblastech pak ÚOHS. Navrhovaná úprava si dále klade za cíl odstranit nedostatky, které vyplynuly z uplatňování zákona v dosavadní praxi, jakož i zefektivnění evidence a kontroly využívání veřejné podpory malého rozsahu (de minimis). V této souvislosti návrh předpokládá zřízení a provoz centrálního registru podpory malého rozsahu. Nově mají být rovněž zavedeny pokuty za neplnění povinnosti poskytovatele vymáhat protiprávní veřejnou podporu, příp. povinnosti zaznamenat poskytnutí podpory malého rozsahu do centrálního registru.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

třída Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

tel.: +420 542 167 233

fax: +420 542 217 023

e-mail: posta@compet.cz

www.uohs.eu

Grafická úprava, tisk: Metoda, spol. s r. o.

Uzávěrka textu: 15. 2. 2007

